



переатестації бали за проходження курсів і участь у науково-практичних конференціях. Як і в Україні, поширеною є практика проведення виїзних курсів підвищення кваліфікації.

ОСВІТА

Підготовка фармацевтичних фахівців здійснюється у медичному університеті Вільнюса та в його філії у Каунасі. Тут вища освіта для магістра фармації вартуватиме майже 15 тис. євро, що набагато менше, ніж в інших країнах Євросоюзу. Поза тим, матеріально-технічна база навчального закладу — найвищого рівня. Особливо нас вразила студентська навчально-виробнича аптека, нещодавно відкрита на кошти ЄС. Вона діє як справжній аптечний заклад, має сертифікат GMP (!) і навіть імпортує свою екстемпоральну рецептуру у Великобританію.

Щороку дипломи міжнародного зразка отримують близько 150 випускників, але, за словами декана, професора Рімонта-са Пецюра, одразу майже всі вони виїжджають за кордон, де зарплата аптекярів набагато вища. Тому Литва стабільно відчуває дефіцит фармацевтичних фахівців.

ВАРТО ЗАПОЗИЧИТИ

- 1) Здійснювати обмін, проходження інтернатури, стажування українських студентів у Литві.
 - 2) Закріпити за громадськими організаціями фармацевтів статус посередника між роботодавцями і випускниками навчальних закладів.
 - 3) Залучати громадські професійні організації фармацевтів до проведення післядипломної освіти в Україні.
 - 4) Надати громадським організаціям фармацевтів юридичні повноваження для захисту прав та інтересів аптекярів (трудові спори, професійні суди).
 - 5) Створити національний реєстр провізорів і фармацевтів з метою впорядкування ринку праці та процесу післядипломного підвищення кваліфікації.
 - 6) Акумулювати зусилля усіх учасників ринку для раціонального використання грантових коштів Євросоюзу (наприклад, для стажування студентів за кордоном).
 - 7) Раціонально використовувати кошти фондів непрямого фінансування, які підтримують саме громадські організації та їхні екологічні, просвітницькі проекти (наприклад, для встановлення у школах бойлерів з йодованою водою).
 - 8) Вектор руху — до членства у FIP з метою інтеграції у світову фахову спільноту.
- Наступного разу представники АПАУ шукатимуть експертів для реформування вітчизняної фармацевтичної галузі у Грузії.

Лариса Дедишина



Британський парламент одобрив закон о «трех родителях»

Парламент Великобританії більшістю голосів підтримав закон, що дозволяє в ході штучного запліднення використовувати ДНК трьох людей. Даний законодавчий акт повинен усунути ризики, пов'язані з генетичним дефектом мітохондрій матері.

Мітохондрії — клітинні органели, що забезпечують клітку енергією. Вони містять власну спадкову інформацію, закодовану в невеличких фрагментах ДНК. При штучному заплідненні зародок отримує мітохондрії від матері, тому, якщо у матері мітохондриальна ДНК має дефекти, то дитина обов'язково успадкує. В Великобританії щороку народжується близько 100 дітей з мітохондриальними захворюваннями; у 10 з них відзначаються важкі ураження мозку, м'язів, печінки.

Рішенням проблеми повинно стати штучне запліднення з використанням, крім батьківських статевих клітин, також яйцеклітки здорової жінки-донора. Технічно це виглядає так: із донорської яйцеклітки со здоровими мітохондріями вилучають ядро і переносять в нього ядро з материнської яйцеклітки, після чого проводять злиття отриманої яйцеклітки зі сперматозоїдом батька. В результаті ядерна ДНК зародка (більше 20 тис. генів) — батьківська, а мітохондриальна (37 генів) — донорська.

Етичність подібного «тройного родительства» довго дискутувалась. Її сторонники наголошували на тому, що гени мітохондрій не визначають індивідуальності людини і нічого аморального в їх заміні немає. Противники ж стверджали, що не мають достатньо часу на розгляд питання і поки не впевнені в етичності та безпеці подібної маніпуляції.

Прийняття закону ще не означає негайного впровадження методики «трьох батьків» в практику: клінікам належить отримати відповідні ліцензії. Крім того, остаточне рішення про залучення третього особи як донора яйцеклітки будуть приймати майбутні батьки.

В даний момент FDA (США) також розглядає питання про дозвіл на використання донорської мітохондриальної ДНК.

*<http://news.sciencemag.org/biology/2015/02/u-k-parliament-approves-controversial-three-parent-mitochondrial-gene-therapy>